Ն 156 1885 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 3 ՍԱԼԸ)(1303 ՐԷՊԻ ՒԻԼ ԷՎՎԷԼ 8 ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐՔԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՇԻՐԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսլըք	6 ամսլըք	3 ամսլըք
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ	200 ղր.	105 ղր.	55 ղր.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէճմուասը 20 ղրուշտան

ՊՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3նճի սահիֆէ ղր. 6
4ինճիւ սահիֆէ . . . . . » 3
Մէքթուպլար նաֆիյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ թէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայա-ճագ տըր ։

Իտարէխանէսի , Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր ։ Քեաֆֆէի մէվատտ հաքքընտա կէօնտէրիլէճէք պուտուլար սահիպ վէ միւտիրի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա ։

ԿԻՐԻՏԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Սըրպիսթան իլէ Պուլկարիսթան արասընտա միւթարէքէ չէրաիթի օլմազ իւզրէ Պուլկարիսթան բրէնսի Թարաֆընտան Սըրպիսթան գըրալը-նա կէօնտէրիլէն թէլկրաֆնամէնին սուրէթի՝ էվվէլքի կիւն բրէնս Ա-լէքսանտր ճանիպինտէն Պապը Ալիյէ իճար , վէ պու խուսուսա տաիր աս-քէրի գոմիսէրի Շաքիր բաշայա թա-լիմաթ իթա պույրըլմասը Նիյազ օլունմուշ տըր ։

Մէզգիւր թէլկրաֆնամէնին իքի միւհիմ նօգթասը օլտուղը մէրվի օլուպ , պունլըն պիրի՝ Սըրպիսթան ասքէրինին Պուլկարիսթանը քամա-լէն թախլիյէ իթմէսի իլէ պէրապէր Պուլկարիսթան ասքէրինին Սըրպիս-թանտաքի մէվգիլէրինի միւսալէ-հայա գատար մուհաֆազա էյլէմէսի մատտէսի իմիշ ։

Տիկէրի տախի միւթարէքէնին ագ-տընտան իթիպարէն 48 սաաթ զար-ֆընտա միւսալէհա միւզաքէրաթը-նա իպթիտար իտիլմէսի օլուպ , պու շարթ՝ Սըրպիսթան հիւքիւմէթինին միւսալէհանըն յանվարա գատար թէխիր օլունմասը թէկլիֆինտէ պուլունմասընտան իլէրի կէլմիշ իմիշ ։

* *

Սըրպիսթան իլէ Պուլկարիսթան արասընտա ճէրէյեան իտէճէք միւ-սալէհա միւզաքէրաթընտա հազըր պուլընմայա մէմուր Մաճիտ բաշա հազ րէթլէրի իլէ միւթարէքէ միւզաքէ-րաթընտա պուլունմազա մէմուր Շա-քիր բաշա՝ տիւն սապահ սաաթ 3 բատտէլէրինտէ գաթարը մախսուս-լա Էտիրնէյէ միւթէվէճճիհէն Սօ-ֆիայա հարէքէթ իթմիշլէր տիր ։

Միւշարէլէյհիմա բաշլար հա-զարաթը տօղրուճա Սօֆիայա վէ օ-րատտան Բիրօթա կիտէրէք , Մաճիտ բաշա հազրէթլէրի Բիրօթտա բրէնս Ալէքսանտր իլէ միւլագաթ իտէճէք տիր ։

Միւշարէլէյհիմա հազարաթընըն հարէքէթլէրի հաքքընտա ճանիպը Պապը Ալիտէն Պուլկարիսթան բրէն-սինէ պաթէլէկրաֆ պէյանը մալիւ-մաթ իտիլմիշ կիպի , Սըրպիսթան սէֆարէթինէ տախի պէյանը քէյֆի-յէթ օլունմուշ տըր ։

Միւշարէլէյհ ասքէրի գոմիսէր Շաքիր բաշա հազրէթլէրի իլէ պիր-լիքտէ պուլընմախտա օլան տուլ զա-մանըն Վիէննաաքի ասքէրի մէմուր-լարը (աթաշէ միլիթէր) տախի Բի-րօթա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր ։

Ալընան խուսուսի մալիւմաթա կէօրէ , բրէնս Ալէքսանտր ախիրէն Սատրազամ հազրէթլէրինէ պիր թէ-լէկրաֆ տահա քէշիտէ իտիպ , Պուլկարիսթան թարաֆընտան գա-պուլ օլունապիլէճէք միւսալէհա շարթլարը հաքքընտա տախի մալիւ-մաթ իթա իթմիշ , վէ պու պապտէ ճանիպը Պապը Ալիտէն մուավէնէթ պույրըլմասընը ռիճա էյլէմիշ օլմազ-լա , Մաճիտ բաշա հազրէթլէրինէ հարէքէթինտէն էվվէլ օլպապտէ տախի այրըճա պազը թալիմաթ ի-թա պույրըլմըշ տըր ։

Խարիճիյէ նէզարէթի էնճիւմէն պաշ քիաթիպի Րէշիտ պէյ տախի Մաճիտ բաշա հազրէթլէրինին մա-յէթինտէ օլարագ տիւն պիրլիքտէ հարէքէթ իթմիշ տիր ։

* *

Բիվայէթէ կէօրէ , աճվալը հազը-րէի սիյասիյէնին իսլահ վէ թէսվի-յէսինէ մանի օլաճագ սուրէթտէ Թուռնանիսթան հիւքիւմէթի թարա-ֆընտան պիր հարէքէթը խուսուսա-նէ վուգու պուլաճագ օլուր իսէ , ուսուլ տիվէլը մուազզամայա գար-շը մէսուլ թութուլաճաղընը Թուռնան հէյէթը վիւքէլասընա թէպլիղ իչին տիւվէլը միւշարէլէյհիմ թարաֆըն-տան Աթինատաքի սէֆիրլէրի էնճէ պիլէյէ թալիմաթ վէրիլմիշ կի-պի , Թուռնան սուլալըրընտա պուլըրան Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տօնանմալարը-նա տախի խիլաֆը արզուի տիվէլի պիր հարէքէթ վուգուընտա պիլֆիիլ ճէպրի թէնպիհաթ էյլէմէլէրի ի-չին հիւքիւմէթլէրի մէմպուէլէրին-տէն խաֆի էմիրլէր վէրիլմիշ տիր ։

* *

Շարգի Ռումէլի մէսէլէսի հազ-գընտա կէչէն ճումաա էրթէսի կիւն-քի Թայմզըն վէրտիկի հավատիս՝ օլ-տուգճա գալընը սըհհէթ ատտ օ-լընապիլիր ։ Նէօրիւնիւստէ մէսէլէի մէզգիւրէ՝ մուահէտնամէը մէվճուտէ էսասը իւզէրինէ հալլ օլընաճագ , եանի հալը սապըգ հալը օլընաճագ տըր , եալընըզ շու ֆարգ իլէ քի , Շարգի Ռումէլի Նիզամնամէսի էսասի-սինին պազը մատտէլէրի իթտատիլ օլընաճագ , վէ րիվայէթէ կէօրէ , բրէնս Ալէքսանտր՝ Շարգի Ռումէլիյէ վալի վէ եախօտ գումը հազրէթլէր բատիշահինին վէքիլի օլաճագ տըր ։

Ռուսիա տախի տախիլ օլտուղը հալ-տէ պիւյիւք տուվէլը մուազզամա-թա էվվէլինտէն Ինկիլթէրրա տէվ-լէթի թարաֆընտան թէքլիֆ օ լըն-մըշ օլան պու սուրէթը թէսվիյէյի գապուլ իթմիշլէր տիր ։

Պինաէնալէյհ Օսմանլը մուրախխա-սը Զէվտէթ բաշա հազրէթլէրինին գարիպէն Ֆիլիպէյէ ազիմէթ իթմէ-սի մէլհուզ տըր ։ Բաշգա միւշարէ-լէյհ՝ տուէլը մուազզամա մուրախ-խասլարը իլէ պէրապէր տէվլէթը Օսմանիյէնին Պէրլին ահտնամէսինտէ թահրիր օլընան հուգուգը հիւքիւմ-րանիսինէ խալէլ կէլմէյէճէք սուրէթ-տէ Շարգի Ռումէլի Նիզամնամէի է-սասիսինին թատիլի օլընաճագ մատ-տէլէրի հազգընտա իճրայի միւզաք-էրէ իտէճէք տիր ։

Իշպու սուրէթը թէսվիյէտէ հիւ-քիւմէթը Սէնիյէյէ էն զիյատէ ֆայ-տէպախշ օլան նօգթա՝ Պալգանլար-տա ասաքիրը Օսմանիյէ իգամէ օլը-նաճազը մատտէսի տիր ։

Օսմանլը վէ Եվրօբա մուրախխաս-լարը իճմալը վազիֆէ իտուպ , թէզ-լիֆ օլունան Թատտիլաթ՝ տուէլը մուազզամա թարաֆընտան գապուլ օլունտուղտան [illegible] իրատէի Սէնիյէ իլէ թաստիգ պույրուլտուղտան սօն-րա , բրէնս Ալէքսանտր Տէրսաատէ-թէ կէլէճէք վէ մէմուրիյէթը ճէտի-տէսինէ բէաաէթնամէսին պույրըլաճագ տըր ։ Րիվայէթէ կէօրէ , բրէնսը միւշարէլէյհ կէօզ-Սու գասրը հիւ-մայունընտա գումը հազրէթը բատի-շահինին միւսաֆիրլէրի օլաճագ տըր ։

* *

Վուգու պուլան րէսմի վէ ղայրը րէսմի թէպլիղլէրէ րաղմէն, Շարգի Ռումէլի մէսէլէսինին թէսվիյէսի է-սասլարը գարարլաշտըրըլըղ ալագա-տարան թարաֆընտան գապուլ օ-լունտուղտան սօնրա Պէրլինտէ պիր գօնֆէրէ ինիզատ իտէճէք վէ պու-նա աճվալը ճէտիտէ թաստիգ օլը-նաճազը կիպի , Պուլկար մէսէլէսի-նին սուլհէն թէսվիյէսինտէն տօլայը Շարգտա գուհուրի միւհթէմէլ օլան հէր նէվի միւզաքէլաթըն թէսվիյէ-սինէ սայ օլընաճագ տըր ։

* *

Սօֆիատան ալընան սօն խապէր-լէրէ կէօրէ , բրէնս Ալէքսանտրա պիր արզուհալը ուսուլի թագտիմ օլըրագ , պունտա թէսվիյէի մէսէլէ-նին թէզգյրուլը միւնասէպէթիլէ Պուլկար միլլէթինին էֆքեարը վէ արզուլարը պէյան օլընմուշ տըր ։

* *

Կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնքի Թարխիյէ Էտիրնէտէն Թոքատ խա-պըրլան պիր մէքթուպտա շու ֆըգ-րա օգունմուշ տըր ։

«Վիրուտա իտէն պիր զաթըն ի-ֆատէսինէ կէօրէ , պիր գաչ կիւն էվվէլ Սթանիմագատա (Շարգի Ռու-մէլիտէ) Ռումլար իլէ Պուլկարլար՝ կէճէլէյին Թութուշմուշ , Ռումլա-րը գաթլ իթմէքտէ օլտուղլարը կիպի , ֆամիլեալարընը տախի ըր-զըն թաաճլուդ իթմէքտէ օլմա-լարընտան տօլայը , Ռումլար Պապը Ալիյէ Թագտիմ իթմէգ իւզրէ պիր խիթապնամէ Թանզիմ իթմէքտէ իմիշլէր ։

«Պուլկար խասթախանէլէրինտէ ճէրրահ վէ իլաճըն մէֆգուտիյէթի հասէպիլէ , մէճրուհլարըն ճէրիհա-լարը գանկրէնա օլմազտա իմիշ ։ »

* *

Ճանիպը Պապը Ալիտէն էվվէլքի ազշամ տիվէլը մուազզամայա կէօն-տէրիլէճէք իւզրէ օտըղընը տիւն խապէր վէրտիկիմիզ միւզաքէրէի ուսուլիյէ՝ տիւն սապահ իրսալ գը-լընմըշ , վէ պունտա մէսայիլը հազը-րէի մալիւմէնին պիր ան էվվէլ հալլ ու թէսվիյէսի լիւզումը թէքրար ու թէէյիտ պույրըլմըշ տըր ։

* *

Թարաֆը հազրէթը Բատիշահի-տէն (Էտիրնէ) իքինճի օրտու միւ-շիրի Թահիր բաշա հազրէթլէրինէ իկի քիւրքը գապըլը միւքէմմէլ պիր գըլըճ պէրվազ էյլիյէ իհսան պույ-րուլուպ , մէզգիւր էյլիյէլէրին պու քէրրէ էտիրնէյէ վիւրուտ իթտիկի հէրր մէզգիւրտէն եազըլմըշ տըր ։

Միւշարէլէյհ Թահիր բաշա հազ-րէթլէրինին տամատը Խուզբայը Ա-սաֆ պէյէ տախի իմթիյազ նիշանը-նըն պիր գըթա քիւմիւշ մէտալեասը իհսան պույըրուլմուշ տըր ։

* *

Վէսայիթը նագլիյէի ասքէրիյէ-նին սուրէթը թէրթիպ վէ թէտա-րիգինի միւզաքէրէ էյլէմէք իւզրէ խավէրը էքրէմ հազրէթը Բատիշահի Նամըզ վէ Մապէյնը Հիւմայունու միւ-շիրի Ղազի Օսման վէ Խազինէի Խաս-սա Շահանէ Նազըրը Դաղազեան Յակօբ բաշալար հազարաթընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլի հազգընտա մուգատտէմա իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ , վէ մէզգիւր գօմիսիօն պիր գաչ տէֆա Մապէյնը Հիւմայունտա ագտը իճթիմա իթ-միշ օլտուղը կիպի , էվվէլքի կիւն տախի թէճէմմիւ էյլէմիշ տիր ։

* *

Պէլկրատտան ալաֆը . դեկտ . 10 Թարիխիլէ պէր վէճհը աթի եազըլ-մըշ տըր ։

«Սըրպիսթան խարիճիյէ նազըրը Մ. Կարաշանին Թարաֆընտան 9 դեկ-տէմպէր Թարիխիլէ Պէլկրատտա տուվէլը ֆախիմէ սուֆէրասընա կէօնտէրիլէն պիր նօթատա , Թա-րաֆէյն պէյնինտէ ագտը միւթարէ-քէ հազգընտա ճէրէյեան իտէն միւ-զաքէրաթըն սըթըրէֆսիր կէօրիւլմէ-սինտէն , Սըրպիսթան հիւքիւմէ-թինին քէյֆիյէթի տիվէլը ֆախի-մէյէ իսպաթ իլէ հազգանիյէթ մու-գարին վէ նամուսընա մուվաֆըգ սուրէթտէ Եվրօբա թարաֆընտան թէքլիֆ օլընաճագ սուրէթտէ թէսվիյէսի գապուլ իտէճէկի պէյան օլունմուշ տըր ։

«Սըրպիսթան գապինէթօսընա թէպէտտիւլաթ չալըսը թէքզիպ օլունմուշ տըր ։ Իսաէի սուլհտան էվվէլ Սըրպիսթան գապինէթօսընա թէպէտտիւլաթ մէվհում տէյիլ տիր ։ Պազըֆըրդլարտան միւրէքքէպ պիր գապինէթօ թէշքիլի հավատիսինէ կէլինճէ , իշպու թաասավվուր չիմտի-լիք քամիլէն թէրք օլունմուշ տըր ։

«Սըրբ գումանտանլարընտան Ժէ-նէրալ Լէշանինէ , խըտէմաթը վա-գըասընա միւքեաֆաթէն պիրինճի րիւթպէտէն Թաքօվա նիշանը իթա օլունմուշ տըր ։ »

* *

Բրէնս Ալէքսանտրըն պիր Ռուս բրէնսէսի իլէ ազտը իզտիվաճ իտէ-ճէյի , վէ Նամզէտի լէք րէսմինին եա-գընտա բրէնսը միւշարէլէյհին Բէ-թէրսպուրկա ազիմէթինտէ վուգու պուլաճագը րիվայէթ օլունույօր ։

Մալիւմաթը մախսուսէյէ կէօրէ , բրէնսը միւշարէլէյհին իշպու ազիմ-աթը հավատիսի բէք մէվսուգ օ-լուպ , հաթթա ազիմէթը մէզգիւ-րէ թէֆէրրուաթը Սօֆիա իլէ Բէ-թէրսպուրկ պէյնինտէ գարարկիր օլմուշ տըր ։

* *

Շարգի Ռումէլիտէ չըլէնտըրֆէր Օսմանլը գումանտանի օլուպ Զէվտէթ բաշա հազրէթլէրինին մայէթինտէ օլարագ Ֆիլիպէյէ կիտէճէք օլան խասսա Մուխլիս էֆէնտի՝ կէչէն կիւն չէհրիմիզտէն էտիրնէյէ ազիմէթ էյ-լէմիշ տիր ։

([illegible] ։)

Պարօն Հիրշտէն խուլէճէք իս-թիգրազ մատտէսինին չէրաիթինի պիր տէրէճէ տահա թէզգիգ իթ-մէք իւզրէ , Մալիյէ վէ Նաֆիա Նա-զըրլարը վէ Ալիյէ միւսթէշարը է-ֆէնտիլէր հազարաթը իլէ Պապը Ալի հուգուգ միւշավիրի Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆ. տէն վէ Նաֆիա նէզա-րէթի ֆէնն միւշավիրի Մ. Կալան իլէ նէզարէթը միւշարէլէյհա հու-գուգ միւշավիրի Միլթիատի էֆ. տէն միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլ պույրըլմըշ , իէ մէզգիւր գօմիսիօ-նըն վէրիլէճէք րաբօրտըն թէտգիգին-տէն սօնրա մուամէլէի մէզգիւրէ գա-րար վէրիլմիշ տիր ։

* *

Թանզիմաթ չու ֆըգրա օգունմուշ տըր ։

«Մէնշուր Մ. Գաբօրալ՝ պու քէր-րէ տէրտէսթը թէզէգքիւր օլան իսթիգրազ մատտէսինէ տաիր տախի Գոնթուար տ'էսգօնթ պանգասը իլէ պազը մուխապէրաթտա պուլունմուշ օլ-տուղը , վէ պազը թէքլիֆաթտա պուլունմազ իսթէտիկի ճիւմլէի մէս-մուաթտան տըր ։ »

—

Միսըր գոմիսէրի Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն Պապը Ալիյէ պիլազիմէ պիր խայլի միւտտէթ Սատրազամ հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր ։ Գոմիսէ-րը միւշարէլէյհէ վէրիլմէսի միւզ-թազի օլան թալիմաթ վէ էվրագ ի-թա օլունմուշ օլմազլա , պու կիւն մայէթի էրքեանը իլէ Տէրսաատէթ-տէն հարէքէթի մուգարրէր տիր ։

Խազինէի Խասսա Շահանէ միւ-թէրճիմի օլուպ Ինկիլիզ , Ֆրանսըզ վէ Ալէման լիսանլարընա աշինա պու-լըան Օսման էֆէնտի՝ բիւթպէի սա-նիյէ թէվճիհիլէ բաշայը միւշարէ-լէյհին թէրճիմանլըղը խըտ-մէթինէ [illegible] թային պու-լընմուշ տըր ։

—

Էվվէլքի կիւն Գահիրէտէն չէհրի-միզէ վիւրուտ իտէն խուսուսի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ , Ինկիլիզ ասա-քիրի՝ Պօսթան [illegible] 3000 նէֆէրլիք պիր ասի ֆըրգասընը մաղ-լուպ իտէրէք կէրի սիւրմէքէ մու-վաֆֆագ օլմուշ տըր ։

Իշպու հավատիս՝ Գահիրէտէ պու-լընան Ինկիլթէրրա միւրախ-խասը Սըր Հէնրի Տրըմընտ Ուօլֆ-տան չէհրիմիզ Ինկիլթէրրա սէֆա-րէթինէ քէշիտէ օլընան պիր թէ-լէկրաֆ իլէ տախի թաստիգ գըլըն-մըշ տըր ։

—

Ալաֆը . նոյէմպէր 29 Թարիխիլէ Էրզրումտան չէհրիմիզէ պէրվէճհը աթի եազըլմըշ տըր ։

«Պուրատա տախա թէտարիքեա-թը ասքէրիյէյէ տէվամ օլունույօր ; իսթիֆամ վէ 1300 սէնէսի գուրա էֆրատը էվվէլճէ ճէլ օլընտուղը կի-պի , չիմտի տէ 1301 սէնէսի գուրա էֆրատը թօբլանմայա պաշլամըշ տըր ; 1000 նէֆէր իչին էլպիսէլիք գու-մաշ թէտարիքինէ տախի գոնթրա-թօ ագտը միւզաքէրաթը՝ սուրէթը միւքէմմէլէտէ ճէրէյեան իթմիշ իսէ տէ , 4ինճիւ օրտու միւշիրիյէթին-տէն վիւրուտ իտէն էմր իւզէրինէ մէզգիւր գոնթրաթօյա թէխիր օլըն-մըշ տըր ; Էրզինկեան լէվազըմաթ ի-տարէսի՝ պու իշի տօղրուտան տօղ-րույա քէնտիսի տէրէօհտէ իթմիշ իսէ տէ , հալ պու քի պիր թարաֆ-տան էֆրատը մէրգումէի ասքէրիյէ վիւրուտ իթմէքտէ վէ նէ էլպիսէ վէ նէ տէ գըշըն չիտտէթինտէն մուհաֆազա օլընմազ իչին պիր չէյ պուլընմամագտա տըր ;

«Հուտուտըն էօթէսինտէ Ռուսլար՝ քէմալը կէրմի իլէ եէնի պիր եօլ ինշա իտէյօրլար ; Թօրիզը մէզգիւր Գարս Թարիզը քէպիրինին պիր գօ-լու վէ աշաղը Բասէն տախիլինտէ Պաշ քէօյէ միւլհէզ օլաճագ տըր ; Իշպու Թարիզ Թէքմիլ Բասէն օվա-սընըն իւզէրինէ պագաճագ , վէ Ռուսլար պու եօլ սայէսինտէ Էրզը-րումա իքի կիւնլիւք մէսաֆէտէ պու-լունաճագլար տըր ; Ֆիլհագիգա Ռուսլար Տէվէ-Պօյնու պօղազընըն մ. տաաֆաասը իչին միւճէհհէզ էն ինշա օլընան խըսըհքեամաթա թէ-սատիֆ իտէճէքլէր իսէ տէ , կէօ-րիւնիւշտէ խըսըհքեամաթը մէզ-քիւրէյէ բէք զիյատէ էհէմմիյէթ վէրմէյօրլար ; Ռուսլարըն մէզքիւր խըսըհքեամաթը տօլաշարագ խնուս իւզէրինէ սիւրիւշիւլ թիքէր պիր եօլ իլէ Էրզրումա կէլէպիլէճէքլէրի տախի սէօյլէնիյօր ։ »

—

Պաղտատ բօսթասընը կէչէնտէ Շէհրըզօր Թարաֆլարընտա վուրան վէ Տէրսաատէթ տէվարը հուքիւ-մէթինէ վէ էֆրատը էհալիյէ աիտ 8—10000 լիրալըգ էմանաթը ղասպ իտէն Հօմօնտ էշգըյասը իրան հու-տուտը տախիլինէ ֆիրար իթմիշ օլտուղլարընտան , Պապը Ալիտէն Ի-րան հիւքիւմէթինէ օլպապտա պա-զը թէպլիղաթը լազըմէ վուգու պուլմուշ տըր ։

—

Մատրիտ 12 դեկտ.— Միւթէվէ-ֆֆա գրալ Օն Իքինճի Ալֆօնսըն ճէ-նազէ ալայը պու սապահ Սէն— Ֆրանսուա քիլիսէսինտէ քէմալը տէպտէպէ իլէ իճրա օլունուպ , տէվ-լէթլէր Թարաֆընտան մէրսում միւ-թէատտիտ բրէնսլէր վէ ֆէվգէլատէ սէֆիրլէր հազըր պուլունմուշլար տըր ։

Ալայը մէզգիւրտէ քէզալիք պիր խայլի գարտինալ , սէրբիսգոբօս վէ բիսգօբօսլար տախի հազըր պուլուն-մուշլար տըր ; Պունլար՝ այինը մէզ-քիւրտէ իսպաթը վիւճուտ իտէրէք խանէտանը գրալիյի վէ վասիի հիւ-քիւմէթ օլան գրալիչայը իլթիզամ իթտիքլէրինի կէօզէ չարբար պիր սուրէթտէ իսպաթ իթմէք իսթէմիշ-լէր տիր ։

Սրանիանըն հէր Թարաֆընտա ա-սայիշ պէրքէմալ տըր ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Փարիզ 14 դեկտ.

Պազը մէպուսանըն իքի իւչ տաիրէտէն ինթիխապ օլունուպ պիր տաիրէ մէ-պուսլըղընը գապուլ իթմէլէրի իւզէրինէ աչըգ գալմըշ օլան մէպուսլըգլար իչմալ օլընմազ իւզրէ տիւն Փարիզտէ ինթի-խապաթ իճրա օլընարագ , չիմտիյէ գա-տար մալիւմ օլան նէթիճէսի պէր վէճհը աթի տիր ;

Պաշտա բատիգալ նամզէտլէրի պուլու-նուպ , պունլար 86000 գատար րէյ գա-զանմըշլար տըր ։

Պունլարտան սօնրա Օբօրթիւնիսթ Թայիֆէ օլունան ֆըրգատան Մ. Տէրուլէտ իլէ Մ. Ռանգ 68000 րէյ գազանմըշլար տըր ։

Պունլարը միւթէագըպէն մուհաֆազա-քեարան նամզէտլէրինին 60000 րէյի օլ-մըշ տըր ։

Պու ինթիխապտա թէսավիի արա (հա-մամատական) մուհագգագ կէօրինիյօր ;

Լօնտրա 14 դեկտ.

Մարքի տը Սալիսպըրի՝ մուհաֆազա-քեարան ֆըրգասընըն մազամը հիւքիւ-մէթտէ գալաճաղընը , վէ մէճլիսը մէ-պուսանըն քէնտի հազգընտա էմնիյէթի օլուպ օլմատըղընը անլամագ իչին պի-րինճի ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտէճէ-կինի րէսմէն պէյան իթմիշ տիր ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խարիճիյէ նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրի՝ տիւն սապահ պիր միւտտէթ Մապէյնը Հիւմայունտա ա-զիմէթլէ, պազը իրատաթը Սէնիյէյի ալըզ իթմիշ վէ մուախխարէն Պապը Ալիյէ կիտիպ սիւֆէրայը գապուլ էյլէմիշ տիր ։

—Շուրայի Տէվլէթ րէիսի Արիֆի բաշա հազրէթլէրի իլէ Մալիյէ վէ Նա-ֆիա նազըրլարը էֆ. լէր հազարաթը տիւն Սատրազամ հազրէթլէրինին նէզտինէ կիտէրէք , պիր էնճիւմէնը ալի ագտը իլէ , պազը մէվատտ հազ-գընտա պիր խայլը միւտտէթ միւզա-քէրաթ ճէրէյեան իթմիշ տիր ։

—Կէչէն կիւն Գատըգէօյինտէ պիր Ռում տուքեանը պիր խանէնին քիրէմիտլէրինի աշարմա իտէր ի-քէն, նաագյլա քիրէմիտտէն աշաղա տիւշիւպ պիր գաչ սաաթ սօնրա վէ-ֆաթ էյլէմիշ տիր ։

—Շէհրիմիզ Ինկիլթէրրա սէֆիրը մուվագգաթը Սըր Ուիլեամ Ու-այթըն մատամասը՝ պիր վագթտան պէրու Լօնտրատա պուլընտուղը հալ-տէ տիւն սապահ չէհրիմիզէ ավտէթ վէ մուվասալէթ էյլէմիշ տիր ։

—Շարգ չըմէնտըֆէր գումբանեա-սընըն պիր վագթտան պէրու չէհրի-միզտէ պուլունան մուրախխասը Մ. Տօզթ. Ժօյի՝ կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Էվրօբայա ազիմէթ էյլէմիշ տիր ։

—Պէյօղլընտա Նէբէմի խասթա-խանէսի մէնֆաաթընա օլարագ Հօ-լանտա սէֆարէթխանէսինտէ սէֆիր հազրէթլէրինին զէվճէսի մատամ Թէթօսին Թահթը հիմայէսինտէ կէ-չէն ճումաա , ճումաա էրթէսի վէ բազար կիւնլէրի վուգու պուլան չէն-լիք վէ թօմպօլա միւսիլլու օյունլար-տան 450 լիրա գատար պիր մէպլաղ հուսուլէ կէլմիշ տիր ։

—Աստանա միլլէթի մուզգաֆաթըն-տան Ոնավօր գազասընա գապթ իլէ վասէթասը իլէ հաֆթատա պիր տէ-ֆա աթի վէ թէահհիւտլիւ մէք-թուպ նագլ ու թէսպիթ օլընմագ իւզրէ բօսթա չիւպէսի քիւշատ օ-լընմուշ տըր ։

—Սթամպօլտա Ճիղալ օղլընտա քեա-յին իրան սէֆարէթխանէսինին Թա-միրաթը պու քէրրէ խիթամ պուլ-տուղընտան , սէֆիր Մօհսին խան հազրէթլէրի կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Սթէֆանատաքի եազըլըգ սէ-ֆարէթխանէտէն մէզգիւր սէֆա-րէթխանէյէ նագլ իթմիշ տիր ։

Սէֆիրը միւշարէլէյհ՝ տիւն Պապը Ալիյէ պիլազիմէ , Սատրազամ վէ Խարիճիյէ նազըրըը բաշալար հազա-րաթը իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր ։

—Տէրքէթը Խայրիյէնին 1 Նօմէ-րօլը վաբօրը՝ ճումաա էրթէսի կիւ-նի Էմիրկեան իսքէլէսինէ եանաշըր իքէն , պէսպէլլի գաթթանըն մէ-հարէթսիզլիկինտէն նաշի մէզգիւր իսքէլէնին իւզէրինէ պինմիշ վէ տէրունինտէքի էհալիի խալիճէ պոզգունթու իսէ տէ , էհալիճէ պիր մազարրաթ վազը օլմայըպ , ահճագ վաբօր սագաթլանմըշ օլտուղընտան , թամիր օլընմագ իւզրէ տէրսանէ քէօբրիւսիյէ չէքիլմիշ տիր ։

Քէզալիք 21 Նօմէրօլը վաբօր տա-խի տիւն սապահ քէօբրիւյէ եանա-շըր իքէն , քէօբրիւյէ չարբըպ վա-բօրըն պազը էրէլէրի գըրըլմըշ տըր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բազար կիւնիւ Եէնի գաբու քի-լիսէսինտէ Բաթրիգ Սրբազան հազ-րէթլէրինին նասիհաթ ու թէշվի-գաթը սէմէրէսի օլարագ խիզան Ու-սումնասիրաց ընկերութիւնունա իա-նէթէն էբէյճէ պիր մէպլաղ թօբ-լանապիլմիշ տիր ։

—

Բաղէչէ եէնի առաջնորդ ինթի-խապ օլունան Կէօմիւրճեան Գեր. Տ. Մովսէս վարդապետ՝ Թրապիզօ-նա միւվասալէթինտէ , մահալը մէզ-քիւր էհալիսի Թարաֆընտան իսթի-ֆաթը ֆէվգէլատէ իլէ իսթիգպալ վէ գապուլ օլունմուշ , վէ Թրապի-զօնտան միւֆարէգաթ իթտիկի կիւն 200 գատար աթլը էհալի՝ 3 սաաթ-լըգ մէսաֆէտէ վազը Ճէվիզլիք նամ մահալէ գատար կէօնտէրիյէ կիթմիշ տիր ։

Բուհանիի մումայլէյհ՝ Գայյուրթ վէ Էրզրում էհալիսի Թարաֆընտան տախի այնը իսթիգպալ ու ինթիրա-մաթա նայիլ օլմուշ տըր ։

Էրզրումտան եազըլան պիր թէ-լէկրաֆա կէօրէ , Կէօմիւրճեան Տ. Մովսէս վարդապետ չէհրը մէզգիւր-տէն հարէքէթ իթմիշ օլմազլա , չիմտիյէ տէկին մահալը մէմուրիյէ-թինէ միւվասալէթ իթմիշ օլաճագ տըր ։

—

ԻԼԱՆ

Էրմէնի Գաթօլիք գատընլարըն-տան միւրէքքէպ Շէֆգաթ ճէմ-լիյէսի՝ րումի դեկտեմբերին 5ինճի կէ-լէճէք բէնճշէնպէհ կիւնի սաաթ 8տէ պէր միւթատ ագտը իճթիմա իտէ-ճէկի իլան օլընըր ։ (Ֆէրմ)

—

ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ
ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՍԱՄԱԹԻԱ

Մեծ. Խմբագիր Տէր ,

Ցառաջիկայ կիւրակէ (դեկտ. 8) վար-ժարանիս Դ. և Գ. կարգաց և բր. (դեկ. 9) Բ. և Ա. կարգաց՝ եռամսեայ քննութիւնը հրապարակաւ պիտի կատա-րուի ։

Ուստի կը հրաւիրուին ծնողք և ուսում-նասէր ազգայինք ներկայ գտնուիլ ի քա-ջալերութիւն երկսեռ ուսանողաց ։

Ներկայս հրատարակելնիդ խնդրելով

Մնամք յարգանօք
Տնօրէն
[illegible]

1885 դեկտ. 2
Սամաթիա

ՍՈՆ ԲՈՍԹԱ

ՇԱՐԳԻ ՌՈՒՄԷԼԻ ՎԷ ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ ՀԱՑԻՍԷՍԻ

ՊՈՒԼԿԱՐՕ-ՍԸՐՊ ՄՈՒՆԱԶԱԱՍԸ

Աւսթրիա օրտուսընըն եագընտա թաճթը սիլահա ալընաճաղընա տաիր ճէնէպի կազէթալարընըն վէրտիքլէրի հավատիս՝ վիէննատան եազըլան պիր թէլէկրաֆլա պիր քէրրէ տահա թէքզիպ օլունտըղը կիպի, Աւսթրիա-Մաճառիսթան խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքինին մէմուրիյէթտէն չէքիլէճէկինէ տաիր դուհուր իտէն շայիալարըն տախի ասլ ու էսասը օլմատըղը խապէր վէրիլիյօր ։

* *

Սըրպիա հարպիյէ նազըրը Բէլթրօվիչ պու տէֆա սահիհէն իսթիֆասընը վէրմիշ, վէ եէրինէ Բօմա Սըրպ էյլչիսի միրալայ Ցրանասովիչ նասպ իտիլմիշ օլմաղլա, մումաիլէյհ նազըրը ճէտիտ՝ դէկտեմպրինին 11ինճի կէչէն ճումաա կիւնիւ Բօմատան Պէլկրատա վիւրուտ իթմիշ տիր ։

* *

Սէմլինտէն եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Աւսթրիա տէվլէթի՝ պազը միւսաատաթ իճրասընա պիլէ մուվաֆագաթ իտէրէք միւսալէհայը գապուլ իթմէսինի Սըրպիայա նասիհաթ իթմէքտէ օլուպ, Ֆրանսա, Իթալիա վէ Ինկիլթէրրա տախի այնը մուամէլէ վէ իխթարաթտա պուլունմագտա իմիշլէր ։ Սըրպ էֆքեարը ումումիյէսի իսէ բէք զիյատէ թէհաշ ու հէյէճան իչրէ օլուպ, մուխիլլը նամուս չէրաիթլէ ագտ օլընաճագ միւսալէհայա բէք զիյատէ հիտտէթ ու խուսումէթ կէօսթէրմէքտէ տիր ։

Հալ պու քի վիէննատա գանն օլընտըղընա կէօրէ, Սըրպլար՝ մուհարէպէյէ տէվամ իտէպիլէճէք հալտէ պուլընմատըգլարընտան, եէնիտէն մուխասէմաթա պաշլանմայաճագ, վէ Ռուսիա իլէ Աւսթրիանըն՝ մուխասէմաթըն եէնիտէն վուգուընը մէն իթմէք իչրէ սարֆ իթտիքլէրի իգտամաթ նաիլը մուվաֆֆագիյէթ օլաճագմըշ ։

Հալպու կէչէն սալը կիւնի, Սօֆիատա մուգիմ Աւսթրիա—Մաճառիսթան բօլիթիգա մէմուրը Մ. Պիէկէլէպէն՝ Սըրպիանըն եէնիտէն մուհարէպէյէ պաշլամասընա Աւսթրիա հիւքիւմէթինին միւսաատէ իթմէյէճէկինի տէ Պուլկար հիւքիւմէթինէ թէէմինէն պէյան էյլէյիպ, քէնտիսինի տախի մուխասէմաթա պաշլամամասընը Պուլկարիսթանա թավսիյէ իթմիշ, վէ միւնազաանըն տիբլօմասի թարիգիյլէ նամուսը պիր սուրէթտէ թէսվիյէսինէ տէսթիէ օլընաճաղը իւմիտինտէ պուլունտըղընը իշար էյլէմիշ տիր ։

Թանըն ալտըղը մալումաթը մախսուսէսինէ կէօրէ տէ, Սըրպիա հիւքիւմէթի՝ վագըա եէնիտէն մուխասէմաթա չուրու իթմէմէյի Աւսթրիայա թէահհիւտ իթմիշ իսէ տէ, թէտարիքեաթը ասքէրիյէսինէ քէմալը կէրմի իլէ տէվամ իթմէքտէ օլտըղը կիպի, Աւսթրիա արազիսի իւզէրինտէ տէ քիւլլիյէթլի ֆիշէնք (խարթուճ) եաբըլմագտա օլտըղը խապէր վէրիլիյօր իմիշ։ Պունտան մաատա Սըրպիանըն Նիշավա օրտուսընա ախիրէն պաշ գումանտան նասպ օլունան ժէնէրալ Հօրվաթօվիչ՝ գրալ Միլանա պիր րաբօրթօ իրսալիյլէ, Սըրպ օրտուսընըն պիր նօգթատա ճէմ իտիլտիկինի վէ պու օրտունըն մանէն պիր հիւսնիւ հալտէ պուլունըպ, Սլիվնիցատաքի մաղլուպիյէթլէրինին ղարազ ու ինթիգամընը ալմաղա պէօյիւք սապըրսըզլըգ կէօսթէրտիկլէրի արզ ու պէյան էյլէմիշ տիր ։

Բէզլայիք միրալայ Ձվէթօզար Հաչիչ՝ Մօրավա ֆըրգասընա գումանտան նասպ օլունտըղը կիպի, էճնապի մուհարէպէտէ միւթէատտիտ Սըրպ զապըթանընըն վուգուը վէֆաթ ու թէլէֆիյլէ բէք չօգ զապիթ էքսիլմիշ օլտըղընտան, 100տէն զիյատէ Սըրպ չավուշը զապիթլիք րիւթպէսինէ թէրֆի օլունմըշլար տըր ։

Պունճա թէտարիքեաթտան մաատա, վիէննանըն մալումաթը մէվսուգէ ախզ իտէն տէվաիրինտէ տէ թէէմինէն րիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ, Աւսթրիա՝ Սըրպիա վէ Պուլկարիսթան միւնազաասընա խիթամ վէրմէք իւզրէ անլէրէ հաքէմ օլմագ վէ խուսուսի թէվասսութ իթմէք արզու վէ նիյէթինտէ օլմայըպ, պու վազիֆէ պիլճիւմլէ Եվրօպա տէվլէթլէրինէ աիտ իմիշ ։ Բէզլայիք Վիէննա իլէ Բէթէրսպուրկ արասընտաքի միւնասէպաթը տօսթանէնին էյան պազը օլուղը վէ գօնթ Քէվէնհիւլլէրին մէմուրիյէթը մախսուսէսի միւնասէպաթը մէզքիւրէյէ խալէլ կէթիրմէտիկի տախի մուսիրրանէ պէյան օլունմագտա, վէ Աւսթրիա մէճլիսը վիւքէլասընըն սօն պիր իճթիմաընտա Սըրպիա իլէ Պուլկարիսթան իչիւն չէրաիթը սուլհիյէ գարարլաշտըրըլմըշ օլտուղընա տաիր Թայմըզըն վէրտիկի հավատիս թէքզիպ օլունմագտա տըր ։

Թայմըզըն պու պապտէ Վիէննատան ալըպ նէշր իթտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, կէօյա Աւսթրիա մէճլիսը վիւքէլասը՝ բրէնս Ալէքսանտրըն միւթէտիլ պիր թազմինաթը հարպիյէ իսթէմէքէ հազզը օլտուղընա գարար վէրմիշ, վէ պու թազմինաթը հարպիյէնին 12 միլեօն ֆրանգ գատար օլմասընը գապուլ էյլէմիշ իմիշ ։ Հալ պու քի պալատէ պէյան օլընտըղը վէճհիլէ պու հավատիսին ասլը եօգ իմիշ ։

Վագըա Աւսթրիանըն Պէլկրատ էյլչիսի գօնթ Քէվէնհիւլլէր՝ ախիրէն Վիէննայա վուգու պուլան սէյահաթընտան սէրիան Պէլկրատա ավտէթիլէ, պիր մուամէլէի միւթթահիտէ գարարլաշտըրըլմագ իչիւն տիւվէլը մուազզամանըն Պէլկրատ սէֆֆէրասընը իճթիմաէ տավէթ իթմիշ, վէ Իթալիա էյլչիսի Մ. տը Լաթուր նէզտինտէ պիրինճի պիր իճթիմա վուգու պուլմուշ իսէ տէ, գրալ Միլան՝ Շարգի Ռումէլիտէ հալը սապըգըն իպգաս ու իատէսինի թալէպ իտէրար իթմէքտէ վէ Պէլկրատ ահտնամէսինին մուհաֆազասը թէմամիյէթինտէն պաշգա պիր չարթըն միւսալէհա ագտընա մուվաֆագաթ իթմէյէճէկինի պէյան էյլէմէքտէ օլուպ, պու իսէ արթըգ գապիլ գապուլ պիր խատտա օլմատըղընտան, եէնիտէն մուխասէմաթա պաշլանմասը մուհագգագ իմիշ։ Սէմլինտէն պիր թէլէկրաֆ խապէր վէրմէքտէ տիր ։

Սըրպիա՝ Նոյէմպէր 30 տա պըր իթտիկի միւթարէքէ թէքլիֆին պու քէրրէ թէճտիտ իտուպ, յունվար 1 է գատար միւթարէքէ օլմասընը, վէ իքի օրտու արասընտա ասքէրլէրին Նօյ. 27 տէ պուլընտըգլարը մէվգիքէ մուգապիլ խաթթը հուտուտ թային իտիլմէսինի, վէ թարաֆէյնին թախլիյէի արազի իթմէսինի եէնիտէն թալէպ իթմիշ օլմալա, բրէնս Ալէքսանտր՝ ճէվապ վէրմէք իչիւն 48 սաաթ մէօհլէթ իսթէմիշ, վէ Սըրպիանըն չէրաիթը մէզքիւրէսի Բիրօթտա Պուլկար օրտուկեահը ումումիսինէ թէպլիղ օլընտըղտան սօնրա, բրէնսին Պուլկար ասաքիրի՝ Բիրօթ վէ Թրիւնտէն Սըրպ մէվզիքի միւսթահքէմէսինէ գատար եագլաշմըշ օլդ... Պու խուսուս՝ էվվէլքի հաֆթա ճումաա կիւնի վուգու պուլուպ, բազար կիւնի տէ պիլճիւմլէ Սըրպ գումանտանլարընա էմր վէրիլէրէք, իւզէրլէրինէ հիւճիւմ վուգու պուլընտըգհալը թէտաֆիւտ տուրմալարը թէնպիհ օլընմըշ, վէ օ կիւնլէր թէքմիլ խաթթ իւզէրինտէ պիր հիւճում վուգուը մէմուլ պուլընմըշ տըր ։

Սօֆիատան Թանըն մուխպիրինէ մախսուսը տախի դէկտ. 7 թարիխլիյէ աթիտէքի թէլէկրաֆը եազմըշ տըր ։

«Զօգտան պէրու վիրուտինէ ինթիզար օլընան Սըրպ միւքեալէմէ մէմուրը միրալայ Միլանօվիչ Գօգա՝ նիհայէթ տիւնքի բազար կիւնի Բիրօթա վիւրուտ իտուպ, լաքին համիլ օլտըղը թէքլիֆլէր՝ Պուլկար օրտուկեահը ումումիյէսին էվվէլճէ րէտտ իթտիկի թէքլիֆլէրտէն էսասէն ֆարգը տէյիլլէր իտի ։ ... միրալայը մումաիլէյհ՝ թէքլիֆաթը մէզքիւրէյի թահրիրէն կէթիրմէքտէ իտի ։ Կէօրիւնիւր քի, Սըրպլար՝ Շարգի Ռումէլի թարաֆընտան եէնի գարըշըգլըգլար զուհուրիլէ քէնտի իլք թէսավվուրլարընը իճրա վէ Պուլկարիսթանը եէնիտէն թէարրուզ իտէպիլմէք իւմիտինտէ պուլընտըգճա, գաթիէն թէսվիյէի միւնազաա ճիհէթինէ արլա եանաշմայաճագլար տըր ։»

* *

Մուխպիրը մէրգումըն Բիրօթտան ալտըղը մալումաթա կէօրէ, Սըրպ էհալիսի՝ Բիրօթա ավտէթ իտուպ իչ ու կիւճիյլէ մէշղուլ օլմաղա պաշլամըշ վէ մալում ճէպհանէնին բաթլամասըյլա վէ սօգագլարտա մուհարէպէ իճրա օլունմասըյլա վագը օլան եըգընթը վէ պօզուգլըգլարըն էքսէրիսի թամիր օլընմըշ տըր ։

Բէզգա Թանըն մուխպիրինին պէյանընա կէօրէ, Պուլկարիսթան խարիճիյէ նազըրը Մ. Ձանօֆ՝ Բիրօթտան Սօֆիայա ավտէթինին էրթէսի կիւնիւ սըթմա իլլէթինէ տուչար օլարագ եաթաղա եաթմըշ, վէ բէխօր վիւքէլա Մ. Գարավէլօֆ՝ պիր իքի կիւն տահա Բիրօթտա օրտուկեահը ումումիտէ բրէնսին նէզտինտէ գալտըգտան սօնրա, օ տախի Սօֆիայա ավտէթ իթմիշ, վէ իճրա իթտիկի պիր միւքեալէմէսինտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, ահվալ խալգ օլունուպ, գալիպ Պուլկարլար իչիւն գապիլը գապուլ օլան չէրաիթլէ միւթարէքէյի Սըրպիայա իմզալաթմագ իւզրէ տէվլէթլէրին իճրաի նուֆուզ ու թէէսիր իտէճէքլէրի Սօֆիաճա մէմուլ պուլընմըշ տըր ։

Վէրիլէճէք գարար իւզէրինէ Բիրօթտա բէք չօգ միւպահասա իճրա օլունըպ, չօգլարը՝ եէնիտէն մուհարէպէ իթմէք ճիհէթինի իլթիզամ իթմիշլէր, վէ կէրէք Բիրօթտա վէ կէրէք Վիտինտէ հազըր պուլընան գուվվէթ վէ օրտունըն կէօսթէրտիկի չէվգ ու ղայրէթ սայէսինտէ սիլահլա սէրիան իշէ պիր նէթիճէ վէրիլէպիլէճէկինի պէյան էյլէմիշլէր իսէ տէ, իթխտալը էֆքեարտէ օլանլար տահա զիյատէ թէֆէվվուգ վէ րիւճհանիյէթ կէօրիւլմիշ տիր ։ Թանըն մուխպիրինին պէյանընա կէօրէ, Պուլկարիսթան՝ քէնտի ֆիւթուհաթլարը սայէսինտէ գազանտըղը հուգուգընը սու իսթիմալ իթմէք իսթէմէտիկինի հէր չէյտէն էվվէլ Եվրօպայա իսպաթ իթմէք արզուսունտա պուլընտըղընտան, պու գարար՝ չիւպհէսիզ հէր թարաֆտա Պուլկարիսթան լէհինէ պիր թէսիրի թէվէճճիւհիւնէ մուճիպ օլաճագ տըր ։

Մ. Գարավէլօֆըն էֆքեարընճա, Սըրպիա իլէ էվվէլա միւթարէքէ վէ սօնրա միւսալէհա գաթիյէ ագտ օլունըր իսէ, պու արատա Շարգի Ռումէլինին իթթիհատը տախի պիր ազ էքսիք պիր ազ զիյատէ թաստիգլը տէվլէթլէր թարաֆընտան գապուլ օլունաճաղը բէք մուհթէմէլ իմիշ ։

Վագըա Պուլկարլար պէօյլէճէ քէնտի քէնտիլէրինի իթիտալ վէ միւսալէհա թարաֆկիրի կէօսթէրիյօրլար իսէ տէ, Վրանիատան եազըլան պիր թէլէկրաֆ՝ անլէրին հիւճում ու թաարրուզտան տա վազ կէչմէտիքլէրինի խապէր վէրմէքտէ տիր ։

Ցիլհագիգա պալատէ պիր ֆըգրատա, Պուլկարլար թարաֆընտան պու կիւնլէրտէ պիր թէարրուզ վուգուը մէյհուլ իտուկի զիքր օլընտըղը վէճհ իլէ, կէչէն բազար էրթէսի կիւնի պազը Պուլկար կէօնիւլլիւլէրի՝ Նէկօտին վէ Գրիվօֆէյա գարիյէլէրի իւզէրինէ հիւճում իտէրէք եաղմայա վէրմիշլէր, վէ էրթէսի կիւնի բիյատէ վէ սիւվարի իլէ պէրապէր կէլիպ մէզքիւր գարիյէլէրտէ գաթիէն եէրլէշմէկէ չալըշմըշլար իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլուպ օլմատըգլարը խապէր ալընամամըշ տըր ։

* *

Պէլկրատտան եազըլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սըրպիա՝ Պուլկարիսթանըն թէքլիֆ ալթընա պազը թաատիլաթլա ճէվապ վէրէրէք, ճէվապը մէզքիւրը կէչէն բէնճշէնպէ կէճէսի Բիրօթա իրսալ իթմիշ տիր ։

* *

Սըրպիանըն Լօնտրա սէֆարէթի՝ աթիտէքի րէսմի թէլէկրաֆը Ինկիլիզ կազէթալարընա թէպլիղ իթմիշ տիր ։

Պէլկրատ 9 դեկտ.— Էյլան մուհարիպլէրին թահթը իշղալինտէ պուլունան արազինին պագա վէ մուհաֆազասը վէ պիթարաֆ պիր խաթթը հուտուտ թայինի էսասը իւզէրինէ մուէսսէս պիր միւթարէքէ ագտընա տաիր Սըրպ ասաքիրի գումանտանընըն վագը օլան թէքլիֆի՝ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի թարաֆընտան պէր վէճհը աթի պիր մէքթուպլա րէտտ օլընմըշ տըր ։

«Սըրպ թէքլիֆաթընտա գաթի հիչ պիր նօգթա պուլընմատըղընտան, Պուլկար հիւքիւմէթի՝ քէնտի թալէպլինտէ իսրար իտէր ։ Չէօյլէ քի, 1. — Սըրպ օրտուսը՝ միւթարէքէնին ագտընտան սօնրա 24 սաաթ զարֆընտա Պուլկար արազիսինտէն չէքիլմէլի ։ 2. — Պուլկար օրտուսը՝ էլան գապթ ու իշղալ իթմէքտէ պուլընտըղը մէվգիլէրի միւսալէհանըն ագտընա գատար հըֆզ իթմէլի ։ 3. —Սըրպ հիւքիւմէթի՝ ագտը միւսալէհա իչիւն պիր մուրախխասա թային էյլէմէլի, էյէր պու մէքթուպըն ախզ ու գապուլինտէն սօնրա 24 սաաթ զարֆընտա պիր գարար վէ իթթիլաֆ հուսուլէ կէլմէզ իսէ, Պուլկար հիւքիւմէթի՝ տուվէլը մուազզամայա միւրաճաաթ իտէճէք տիր ։»

* *

Պէրլինտէն Ցայթ Նէ-չէ խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, պու սըրատա Բուս վէ Պուլկար հիւքիւմէթլէրի արասընտա կիզլի պիր միւզաքէրէ իճրա իտիլմէքտէ օլուպ, պունըն սէրիան Չար իլէ բրէնս Ալէքսանտր արասընտա պիր պարըշըգլըղա միւնճէր օլաճաղընա չիւպհէ իտիլմէմէքտէ տիր ։

* *

Վիէննա 8 դեկտ. — Սըրպիսթան տէվլէթի՝ Պապը Ալիյէ իթա էյլէտիկի ճէվապտա, հուգուգը հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ րիայէթտէ գուսուր իթմէյիպ, սուլհըն ագտը սըրասը կէլտիքտէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ միւրաճաաթ իտէճէկինի, վէ շիմտի իսէ եալընըզ միւթարէքէ օլունաճաղընը պիլտիրէն, Պուլկար ասքէրի իլէ պէրապէր Շարգի Ռումէլի ասքէրինին պուլունմասը՝ մուամէլաթը ասքէրիյէյի տուչարը միւշքիլաթ իթմիշ օլտուղընը պիլտիրմիշ տիր ։

Սօֆիա 8 դեկտ. — Ինկիլթէրրատա ճէմ օլունան իանաթը համիլ օլան Մ. Գարինկթօն՝ Վիտին վէ Լօմ Բալանգա խասթախանէլէրինի կէօզտէն կէչիրտիքտէն սօնրա պուրայա կէլմիշ տիր ։

Ցօգթէօր Սթրանսքի Շարգի Ռումէլիյէ կիթմիշ տիր ։

Բէթէրսպուրկ 9 դեկտ.—Ցօգթէօր Իկնաթիէֆ նամընտա պիր թապիպին թահթը րիյասէթինտէ օլարագ Բուսիա Գըրմըզը Խաչ չիրքէթի թարաֆընտան Պուլկարիսթանա մէմուրին վէ խաստէլէրի սըհհիյէ կէօնտէրիլմիշ տիր ։

Գալաֆաթ 9 դեկտ.—Վիտին պիւկեահընտա պուլընան Սըրպ ասքէրինին պիր միւֆրէզէսի՝ Լօմ Բալանգայա չէքիլմիշ տիր ։ Պու քէրրէ Սըրպ ասքէրինէ պիր գաչ բարէ մուհասէրէ թօբու կէօնտէրիլմիշ տիր ։

Վիէննա 9 դեկտ. —Միւթարէքէ ագտ օլունամայըպ մուխասէմաթ թէքերրիւր իտէր իսէ, մահզա տիւվէլը մուազզամայա պէյանը հիւրմէթ մագսատիլէ Սըրպ հիւքիւմէթինին միւտաֆաա իլէ իքթիֆա իտուպ, մուամէլաթը թէճավուզիյէտէ պուլունմայաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա 9 դեկտ.— Բուսիա իմբէրաթօրը իլէ Պուլկարիսթան բրէնսի արասընտա հիւսնիւ իթիլաֆըն իատէ վէ թէզաթիւր էյլէտիկինի Ցայթ Նէ-չ եազըյօր ։

Բիրօթ 9 դեկտ.— Մէվսիմը չիթա հիւքմինի չիտտէթլէ իճրա իթմէկէ պաշլատըղընտան, թարաֆէյն օրտուլարը թէրքը մուխասէմաթա մէճպուր օլույօրլար ։ Սըրպլըլար՝ սօուգտան վիքայէ օլունմագ իւզրէ Գըրնյէվօյ՝ վէ Նիշ թարաֆլարընա պիր քըսմէթօս տահա իչէրի չէքիլմիշլէր տիր ։

Պուլկար ասքէրի՝ էթրաֆը չալըլար իլէ էհաթա օլունմըշ չատըրլար ալթընտա վագթ կէչիրմէքտէ տիր ։

Սօֆիա 10 դեկտ. — Ցիւն Սըրպլըլար թարաֆընտան Չնօգթա Պուլկար գարագօլլարընա թիւֆէնք էնտախթ օլունմուշ տըր ։

Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի՝ պու վուգուաթը տիւվէլը մուազզամա գօնսօլօսլարընա իխպար իթմիշ տիր ։

Պէլկրատ 11 դեկտ. —Սըրպիսթան հիւքիւմէթի՝ տիւվէլը մուազզամայա պիր թահրիրաթը ումումիյէ կէօնտէրիպ, Պուլկարիսթան բրէնսինին տէրմէյան էյլէտիկի թէքլիֆաթ չայանը գապուլ օլմատըղըն-

(46)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ԹՈԱՎԻՒ ՏԸ ՄՕՆԹԻՒԲԻՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

—Լանտրլէռի էյի տիր խօշ տըր ամմա, հիչ պիր զէման վագթ ու սաաթընտա պիր եէրտէ պուլունմազ ... Նէ վագըթ կէլիրսէ, օնա տա պիր եէր վէրիրիզ ... ղաթէն պու գատընճըղազլարը քէնտիսի իչիւն պէքլէթտիյիմիզի խապէր ալսա ֆէվգէլատէ մէյուս օլուր ... Պինաէն ալէյհ սուֆրայա պույուրըն ։

Էրքէքլէրտէն հէր պիրի գօլթուղընա պիր գատըն ալըպ, եէմէք օտասընա կէչտիլէր վէ տիլէտիքլէրի կիպի պիրէր եէրէ եէրլէշտիլէր ։ Գօնթ Իվան՝ տ'Արթէյլին եանընա օթուրտը վէ Օգթավի տէ եանընա ալտը ։

Հէր թաամըն պաշլանկըճընտա ալէլէքսէր սէօզ սէօյլէյէն օլմազ. հէր քէս օլտըգճա աճ օլտըղը ճիհէթլէ, պիրտէն ըստիրիտա վէ չօրպա վէ չէրէզէ տալընտըղը կիպի, պու զիյաֆէթտէ սիւքիւնէթ իլէ պիր միւտտէթ կէչտիքտէն սօնրա, ըստիրիտա իլէ պէրապէր իչիլէն պէյազ չարապըն պուխարըյլա պիրտէն հէր քէս նէշէլէնմէկէ պաշլայըպ, խուսուսի միւսահէպէթլէր ումումի միւսահէպէթլէրէ գարըշտըրըլտը ։

Սաաթ աօգուզա չէյրէք գալմըշ օլտըղը հալտէ, հալա Գարօն Բասգալ տը Լանտրլէռի կէօրիւնմէմիշ վէ Աշէլտէն պաշգա պունըն ֆարգընա վարան պուլունմամըշ իքէն, գարըու աչըլըպ Գարօն իչէրի կիրտի ։ Մէրգում՝ ատէթա տօնմըշ իտի. չարգասընը պիլէ չըգարմամըշ օլուպ, իչի քիւրքլիւ բալթօսընա սըգը սըգը սարըլմըշ, վէ պօյնունտաքի շալ եուգիւնին իչ բայընը գաբաթմըշ իտի ։ Թէք կէօզլիւյի գաշընըն ալթընտա մըխլանմըշ կիպի գատիմի վէճհ իւզրէ տուրմագտա իտի ։

Հազըրունըն ճիւմլէսի պիրտէն հօ—րրա սէտալարըյլա Գարօնը ալգըշլայըպ, արատա պիր չօղը տա գահգահալար սալը վէրտիլէր ։

—Կէլ պագալըմ, վագթընտա կէլմէզ արգատաշ, կէլ ... արթըգ կէլմէյէճէկսին զաննի իթմիշ իտիք ... Նիչիւն պէօյլէ կէճ գալըրսըն. ըստիրիտա կէթիրմինէր սանա ։

Բասգալ պօյնունտաքի շալը էնտիրտի, սաղ գօլունը սալլատը, վէ իքի տէֆա էօքսիւրտիւքտէն սօնրա, գըլըմըշ պիր սէս իլէ .

—Միլեօնլար իլէ աֆվըզ տիլէրիմ, աղալէր, վագըա չօգ կէճ գալտըմ. լաքին էսպապը մէշրուէյէ մէպնի իտի. սէպէպը թէէխխիւրիմի անլայաճագ օլուր իսէնիզ, գապահաթ պէնտէ օլմատըղընը թէսլիմ իտէճէքսինիզ իտի ։ Պէնիմ իլէ պէրապէր թէաճճիւպ վէ թէհայիւրտէ գալըրսընըզ, —տէյէրէք, չարգասընը, պօյուն շալընը, բալթօսընը հըզմէթքեարընա պիրէր պիրէր թէսլիմ իթտի ։

Գարօն Բասգալ զայէթ զայիֆ պիր քիմսէ օլուպ, եանագլարը չուգուրա պաթմըշ, վէ իւզէրլէրինտէ պիրէր գըրմըզը լէքէ բէյտա օլմըշ իտի. արա սըրա գուրու պիր էօքսիւրիւք էօքսիւրիւր իտի ։ Էյհալէ Գարօնը կէօրէն օն պէշ կիւն տահա եաշար զիւնիմինէ զահիպ օլուր իտի իսէ տէ, քէնտիսի քէնտիսինի զուվվէթլի պիր քիմսէ զանն իտէր իտի ։

—Շու թէաճճիւպէ չայան վագըա նէ իմիշ, Գարօն —տէյու Մօրիս սիւվալ իթտի ։

—Պիր տուէլլօյա մը պուլաշտըն . էյէր էօյլէ իսէ եարըն սապահ հէփ պէրապէր մէշղուլ օլուրըզ . սանա պէն պիր թէտպիր էօյրէթէյիմ տէ թէաճճիւպաթէ գալաճագ չէյ նէ իմիշ պարի էօյրէնէյիմ, —տէյու Լամուրէօ իլավէ իթթի ։

—Տուէլլօյըզ իչ տէյիլ ։

—Էօյլէ իսէ նէ՞ տիր ։

—Պիր ճինայէթ, հաթթա իքի ճինայէթ ...

Հազըրունըն էքսէրիսի պիր աղըզտան.

—Պիր ճինայէ՞թ մի, —տէյու պաղըրըշտըլար ։

—Էվվէթ, թէաճճիւպ օլունաճագ, ինանըլմայաճագ, թէխայիւլ օլունամայաճագ, խաթըրտան կէչմէյէճէք պիր վագաա. պիլիրսինի՞զ եա, պէն ճինայէթ տէնիլէն չէյլէրէն պիր ազ անլարըմ։ Մօրիս Վասսէօր՝ խիլաֆը րիզասը օլարագ, տիւչարը հէյէճան օլուպ, պէնզի պիր ազ աթտը, մէսէլէնին նէ՞ օլտուղընը պիւսուսհուլէ տէրք իթմէքտէ իտի ։

—Անլաճ աչըլընա, Բասգալ, նէթիճէսինի անլաթ. կէօրմէյօրմըսըն քի պու գատընճըղազլար տիքքէն իւզէրինտէ կիպի օթուրմագա պաշլատըլար, —տէյու տ'Արթէօյ մէյտանը միւպահասայա աթըլտը ։

Գարօն Բասգալ թէքրար քէլամէ աղազ իլէ .

—Անլաթայըմ վուգուը հալի .. իսթէ սիզէ պուլաշըգ վէ գարըշըգ պիր վագաա ... Վարիէթէ գահվէսինտէ աբսէնթիմի իչմիշիմ վէ պուրայա կէլմէկէ հազըրլանտըղըմ սըրատա, եանըմտա իքի քիչինին իթմէքտէ օլտըղլարը միւպահասատան իքի լուղէթ տըգգաթըմը ճէլպ իթտի ... գուլագ ասարըմ տինլէտիմ, վէ գալգմագ խաթըրըմա պիլէ կէլմէտի ։

—Նէ՞ իմիչ միւպահասալարը ։

—Իքի ճինայէթ, հալա անլամատընըզ մը ։

—Պու ճինայէթլէր նէ՞րէտէ վէ նէ՞ վագթ վուգու պուլմըշ ։

—Բարիստէ, պու կէճէ ... Պու սապահ Էրնէսթին սօգագընտա պիր քիրա արապասընըն իչինտէ գաթլ իտիլմիշ վէ պիր տահա Բէր-Լաշէզտէ վագը պիր Բուսիալը մէզարընտա տա էօլմիւշ պիր գարը պուլունմըշ ։

Օգթավի իլէ մահրէմանէ պիր միւսահէպէթէ տալմըշ օլտըղը գանն օլընան Իվան Սմիրլօֆ՝ Բասգալըն Բուսիալը մէզարը սէօզլէրինի իշիթմէքտէ տիթրէմէկէ պաշլայըպ, պիրտէն պաշընը գալտըրտը ։

Գատընլար քէմալը տէհշէթլէ,

—Բէր-Լաշէզտէ՞ մի, —տէյու սիւվալ իթտիլէր ։

—Մէզա՞ր իչինտէ մի, գատի՞ն մի տիր, —տէյու Օգթավի հէյէճանը ալիմ իլէ իլավէ իթտի ։

—Էվվէթ, մատամլար . պիր մէզար իչինտէ ...

Մօրիս թիթրուրըզլըգ ալամէթի իխֆա իթմէքլէ պէրապէր, գուլագլարընը չաթալը տինլէմէքտէ իտի ։

—Պիր Բուսիալը ֆամիլեասընըն մէզարընտա՞ մը վուգու պուլմըշ տէրսինիզ, —տէյու Գօնթ Իվանըն սիւվալինէ, Բասգալ,

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, —տէյու ճէվապ վէրտի ։

—Օ ֆամիլեանըն իսմինի պիլիյօ՞րմուսընըզ ։

—Իսմինի սէօյլէմէտիլէր ։

33

Ցարֆէօյ.— Հայտէ հայտէ, սէն տէ Բասգալ. սէօյլէտիյին էֆսանէ պիր մասալ. պու տէրէճէ ճիկէրլէրի սէօքէճէք չէյ վուգու պուլամազ քի, հաթթա ինանըլսըն ։

Բասգալ.— Էօյլէսի տէյիլ. թէրէտտիւտ մահալ եօգ, ազիզ ... գանլըտան կէօրիւշէնլէրին վէրտիքլէրի թաֆսիլաթ բէք էթրաֆլը իտի ։ Տէվ-վ

...ան, միւթարէքէնին ազատ միմ...քին օլամատըղընը պէյան էյլէմիշ տիր։

Սըրպիսթան՝ տիվէլը մուազզամանըն թէվասսուլթընա ինթիզարէն մուխասէմաթա թէքբար պաշլամայաճաղընը պիտիրմիշ տիր։

Պէրլին 11 դեկտ.—Գրիւնտէն Սըրպ գրաուսընա 5000 գէյլրդ գաբօթ էօնտէրիլմիշ տիր։ Սըրպ օրաուսընա ֆիշէնք մէֆգուտ օլարդընտան, թէ թէրքը մուխասէմաթ էնտասընտա հէր նէֆէրեաթ անճաղ 12 ֆիշէնք պուլընտըղընտան։ Վիէննատա պիր պէօյիւք ֆապրիգա՝ Սրպիանտա թիթիխազ իտիրէն նիւմուն է մուճիպինճէ ֆիշէնք իսալինէ պաշլամըշ տըր։

Պէկիրատ 12 դեկտ.— Սըրպիսթան խարճիյէ նազրը՝ տէվլէթլէ պիր նօթա կէօնտէրիպ, պիր ասքէրի վէ տիւէլի գումիսիօն թէճէմիւինի իսթէմիշ տիր։ Մէգիբիւ նօթատա, զարուրիյաթը ումուրատան պտրը պէյան օլընան իշպու մատէյէ մուվաֆագաթ օլընմասը իշին խարար օլընմըշ տըր։

Աթինա 12 դեկտ.— Ֆարագա շարգի Բուլէլի իլէ Պուլկարիսթանըն իթթիհատը գապուլ օլընճաղուր իսէ, օնա մուգապիլ պիր շեյ թալէպինտէ իսարբ իտճէկինի Եունան հիւքիւմէթի իլան էյլէմիշ տիր,

* * *

Գաթարատան եազրլարընա կէօրէ, ալթը թապուր Գարատաղ ասքերի՝ վասիլիվիչ ճիհէթինտէն հուսուսա տօղրու եէրիւմէյէ էմր ալմըշ տըր։

Երինէ շէհրը մէգիբիւտէն խապէր էրիւլիկինէ կէօրէ, շու սան կիւնքրատ բրէնս Նիգօլա վէ տամատը բրէնս Գարաեօրկէվիչ վէ Եունան թիւրիթգա մէմուրը վէ Գարատաղ մէճլիսը վիւքէլա բէիսի Մ. Պօղօ Բէթրովիչ արասընտա միւթատտիտ մէճլիս վէ գանֆէրանսար վուգու

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 14 Դէկտ.

Ինկիլ.էսհամը Ինկ. Լիր.	99-5/8
Օսմ. էսհամը ավըլըը	14-5/16
» » գարանթը	14-5/16
» » Սէրի Ա.	27-
» » » Պ	15-3/4
» » » Ս	14-3/8
Օթօման 1871	67-
Օսմանլը Պանգասը	10-1/8
Ռուսիա իսթիգրազը	95-1/2
Մըսըր տալ. մութահըտէ	64-1/4
» իմթիյազը	87-7/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	62-3/8
Ռօչիլտ իսթիգրազը	80-1/4
Մա.արիսթ. էսհամը 1877	-
Դամայիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 14 Դէկտ

Ֆրանս. Հէհ. 3 % Ֆր.	80-97 1/2
» » 4 1/2 %	109-20
Եէնի Օսմ. էսհամը ավըլըը	14-50
» » » գարանթը	14-42 1/2
Միւթէֆէրրիգ	
Սէրի Պ.	15-85
» Ս.	14-50
Ռումէլի շըմէնտօֆէրի	35-50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
Օսմ. Պանգասը	506-25
Գրէտի Լիօնէ	525-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1333-75
Լիօն ագսիօնը	1240-
Սուէյչ ագսիօնը	2120-
Ռուսիա 5 % 1877	101-3/4
Իթալիա էսհամը	97-15
Տուրք Ֆօնս. մութահըտէ	325-
Իսպանիա 5 % 1879	291-25
Դամայիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 14 Դէկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126-
Ռումէլի շըմէնտօֆէրի	17-50

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եօմի ումումիյէ աղչէ գար.	15-25
Պու սաապահ աչըլըշ	15-23
Մըսըր մութթահըտէ. գար.	70-37 1/2
Պու սաապահ աչըլըշ	70-37 1/2
Սէրի Ա.	26-20
» Պ.	15-25
» Գ.	15-22
Ռումէլի շըմէնտօֆէրի	35-
Ագչէ Փայիզի	6-
Րէբօզ Դըշ.	12-1/2
Հէվալէսիզ »	5-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6- 6
Օթօման պանգասը	3-30
Սօսիէթէ ժէնէրալ	3-18
Թրամվայ	2-90

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Եէյաղ մէճիտիյէ Փարդը	107-34
Մէթալիք »	98-
Պէշլիք »	102-20
Ալթըլըք »	102-25
Գայմէ	-
Ինկիլիզ լիրասը	110-12
Ֆրանսըզ ալթունը	87-26
Բօլ	90-12
Ֆրէնկ ալթունը	51-10
Գարտօն գայմէսի	9-20

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷՐԻ

Ճանիպը ալիսինտէն

Ինշաաթը աւքերիյէ իչիւն միւ. պայաասը լազըմ կէլէն երիմի պին ատէտ կիչաա. ֆրէր Մարսիլեա Թա. վա քիրէմիտինին քեանունը էվվէլին եէօրտիւնճիւ չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գամիսի վէ էրմէսի բէնճէն. պիհ կիւնիւ եիւզտէ պէշ Թէնզիլա. թըլը գապալի օլունմագ իւզրէ միւնա. գասասը տէրտէսթ իտուլմիշտէն, Թալիպ օլանլարըն իսթիհքեամ վէ ինշաաթ Տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունըր ։

2 քեանունը էվվէլ 1885

3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷՐԻ

Ճանիպը ալիսինտէն

Բալաագա Թահթասը

Ատէտ 20.000

Պէհէր ատէտի 5 բարա ։

Պէհէր ատէտի վէզնը ճէտտտ իլէ 3 գըյէ 2.50 տիրհէմ օլմագ իւզրէ Նըսֆը պէյազ վէ Նըսֆը տիւկէրի միյահ օլարագ եէրլի իմալի քէչէ

Ատէտ 2000

Պէհէրի օն տօգուզ պուչուգ ղշ. Պէքսիմաթ վագինէ մախսուս գա. յըն գանավաչօտան մամմուլ ճու. վալ

Ատէտ 40.000

Պէհէր ատէտի իւչ ղրուշ եիրմի պէշ բարա ։

Նիզամիյէ էլպիսէ վէ սարաճխանէ անպարլարը իչիւն իթթիխազ օլու. նան Նիւմունէլէրինէ վէ չուրուքը մուգաբբէրէսինէ թէվֆիգէն միւ. պաեաա օլունմագ իւզրէ միւնագա. սայա գօնուլան պալատէ մուրագ. գամ իւչ գալեմ էշեա Ֆիյաթը մու.

ըագգամէլէրի իլէ Թալիպի եօհտէ. սինտէ օլուպ , քեանունը էվվէլը բուժինին եէօրտիւնճիւ չարշէնպիհ կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւ. նագասասը պիլիճրա մէզքիւր կիւն. տէ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկին. տէն , իթա իթմէկէ Թալիպ վէ պէ. շինճի բէնճէշէնպիհ կիւնիւ եիւզտէ պէշ Թէնզիլինէ բաղլը պուլունան. լարըն մազամը Սէրասքէրի Լէվազը. մաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէ. լէրի իլան օլունըր ։

30 Թըշրինը սանի 1885

3—2

ՍԹԱՆՊՕԼ ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱԶԱՐԻ

Ն. 58 Օսման պէյ Ն. 58

ԷՐԶՐՈՒՄԼԸ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՏԷԼԼԱԼ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Էվ , տիւքքեան , խան , արսա վէ սաիրէ , շըմէնտօֆէր վէ գօնսօլիտէ էսհամը ճէտտէ վէ միւլթէզիմէ պէրաթլարընը ալմագ վէ սաթմագ վէ րէհինլէ իգրազ վէ իսթիգրազ արգուսընտաա օլանլար՝ մազգամէրը Թէչրիֆէ բաղլէթ պույուրուլըլա. րընտաա , մուսպահաթլարընըն սուհու. լէթլէ Թէսվիյէ օլունաճաղը իլան օ. լունըր ։

Թաշրալար իլէ պու կէօնա մուա. մէլէլէր իչիւն մուխապէրէ օլունըր։

ԻԼԱՆ

ԿՐԱՆ ՄԱԿԱԶԷՆ ՏԻՒ ԼՈՒՎՐ

(Լուվրըն պէօյիւք մաղազալարը)

7-8 Պէյօղլու Հաճօբուլօ չարշըսընտաա 7-8

Միւսիւ Ն. Ա. Թիպէրիօս՝ միւթէմէր միւշթէրիլէրինին խօշնուտ իթմէք արզու. սընտա մէզկիւր , պու տէֆա Բարիզտէն ավտէթինտէ պիրլիքտէ սօն մօտա վէ պաա ճինստէն հէր նէվի գումաշ, վէ տան. թէլա , սաչագ , գօրտէլա , ամթրագան վէ սաիրէ կիպի սիւսէ տաիր բէք նէֆիս վէ բէք մօտա Թէզկիրեաթ , վէ գատըն էլպի. սէսի իչիւն տիւկէր պիր խայլի մալ վէ էմթաա կէթիրմիշ օլտուղընը իլան իտէր ։

Ֆիյաթլար՝ սուրէթը ֆէվգելատէտէ էհվէն տիրլէր ։

Մ. Ն. Ա. Թիպէրիօս՝ պու միւնասէ. պէթլէ , մաղազասընըն պիր գաչ այտան պէրու Հաճօբուլօ չարշըսընտաա էսքի ԳԱՄԷԼԻԱՆըն պուլունտուղը մահալլէ նագլ իթտիկինի տախի պիլտիրիր , քէնտի «Օ ԼՈՒՎՐ» նամ մաղազասը ԳԱՄԷԼԻԱ զանն օլունմամասընը րիճաա իտէր ։

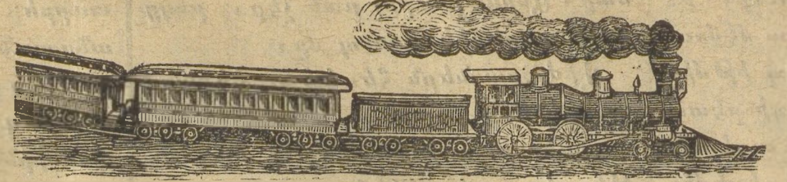

ՃԱՐԳ ՇԸՄԷՆՏՕՖԷՐԼԷՐԻ

ՏԷՐՍԱԱՆԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԹՐԷՆԼԷՐԻ

1885 ալաֆր. հոկտ. 1 տէն իթիպարէն եէնի էմրէ տէկլին եօլ Թարիֆասը.

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷՑԷ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ	0	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	60
ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ	Սողուտան էսկիշէ քատար										ՎԱԳՕԸ ՀԱՐԷՔԷԹ						Էսկիշէհրէն տէկլմէ քատար					
Սթամպօլ	6 17	6 50	7 15	7 42	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 49	12 55	1 31	2 31	3 2	3 40	4 15	4 44	5 23	5 44	6 11
Գում-Գաբու	6 28	7	7 27	7 53	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12	1 6	1 42	2 41	3 13	3 51	4 26	4 55	5 34	5 54	6 22
Եէնի-Գաբու				7 57		8 58			10 34	10 53	11 32	12 4	1 10	1 46	2 45	3 17	3 55	4 30	4 59	5 38		6 26
Տավուտ բաշա				8					10 37	10 56	11 35	12 7	1 13	1 49	2 48	3 20	3 58	4 33		5 41		6 29
Սամաթիա				8 6		9 4			10 42	11 1	11 40	12 12	1 18	1 54	2 53	3 25	4 3	4 38	5 5	5 46		6 34
Եէտի-Գուլէ	6 37	7 10	7 41	8 12	8 33	9 10	9 31	10 1	10 46	11 4	11 45	12 15	1 21	1 59	2 58	3 28	4 9	4 41	5 10	5 49	6 4	6 39
Մագրիքէօյ	6 48	7 23	8	8 24		9 22			10 58		11 58			2 11	3 9		4 21		5 22		6 16	6 50
Այ-Ստէֆանօ		7 33	8 14	8 34		9 32			11 08		12 09			2 21			4 31		5 32		6 28	
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			8 25								12 18										6 37	

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼԱ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	61	63	1
ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ	Սողուտան էսկիշէ քատար										ՎԱԳՕԸ ՀԱՐԷՔԷԹ						Էսկիշէհրէն տէկլմէ քատար					
Քիւչիւք-Չէքմէճէ		6 34											1 24									6 38
Այ-Ստէֆանօ		6 44		7 45		8 44		9 58			11 20		1 34		2 33				4 48	5 39		6 51
Մագրիքէօյ	6	6 55	7 24	7 57		8 55		9 49			11 31		1 45		2 44	3 20			4 59	5 50		7 5
Եէտի-Գուլէ	6 13	7 8	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 44	12 48	1 58	2 23	2 57	3 33	4 8	4 46	5 14	6 4	6 38	7 26
Սամաթիա	6 17	7 12	7 41	8 15	8 42	9 13	9 41		10 16	11 16	11 48	12 52	2 2	2 28	3 1	3 57	4 12		5 19	6 8	6 42	
Տավուտ բաշա	6 22	7 17	7 46		8 47		9 46		10 21	11 21	11 53	12 57		2 33	3 6	3 42	4 17		5 24	6 13	6 47	
Եէնի-Գաբու	6 25	7 20	7 49	8 21	8 50	9 19	9 49		10 24	11 24	11 56	1	2 8	2 36	3 9	3 45	4 20		5 28	6 16	6 50	
Գում-Գաբու	6 30	7 25	7 54	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 1	1 5	2 12	2 41	3 14	3 50	4 25	4 56	5 33	6 21	6 54	7 40
Սթամպօլ	6 39	7 34	8 3	8 35	9 4	9 33	10 3	10 20	10 38	11 38	12 10	1 14	2 21	2 50	3 23	3 59	4 34	5 5	5 42	6 30	7 3	7 50

Միւլահազա . — Ճէսամէթի ազ օլան եիւքլէր պիլա փարա հէր Թրէնտէ գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի օլան եիւքլէր՝ Տէրսաանէթ իլէ Մագրիքէօյ պէյնինտէ վէ եա օնտան էօթէյէ իչլէյէն Թրէնլէրտէ գապուլ օլունաճագ տըըր ։

ԻՇԼԷԹՄԷ ՄԻՒՏԻՐԻՑԷԹԻ

ՖԸՐՍԱԹՏԱՆ ԻՍԹԻՖԱՏԷ ԻՏԻՆ

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Խրիսթաքի էֆէնտինին չարշըսընտա 8 նումէրօ իլէ մուրագգամ Մ. Մասթօրաքինին Ա ԼԱ ՎԻԼ ՏԸ ԼՕՆՏՐ մաղազալարընտա պուլունան քեաֆֆէի էմթաանըն

ՄԷԶԱՏԸ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

(Լիթիլյանը)

Նոյէմբէրին 11/23իւնճի կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ աաթըշա պաշլանա. ճագ տըըր ։

ԹՈՄԲՕԼԱ

3 ատէտ գըյմէթտար Թավլին էօրթիւսիւ

Իչպու թիյանգօ՝ 500 պիլէթտէն իպարէթ օլուպ , պուլունտուղու 5իւ իքրամիյէ գազանաճագ տըըր ։ Հէր քիմ 1 լիրալըգ էմթաա միւպայաա իտէր իսէ , մէզքիւր թիյանգօ պիլէթլէրինտէն մէճճանէն պիր ատէտ ալըգ իտէճէք տիր ։

ՏԷՐԻ ՎԷ ՉՕՃՈՒԳ ՀԱՄԹԱԼԸԳԼԱՐԸ ԻՉԻՒՆ

ՄԱԽՍՈՒՍ ԹԱՊԻՊ

Տօգթէօր Այվազեան էֆէնտի պու տէֆա Էվրօպայա իթմիշ օլտուղու եօլճուլուգ. տան ավտէթ իտէրէք , սաապըգը վէհճ իւզրէ հէր կիւն սաաթ 7տէն 11է գատար Եէնի-Ճամիտէ բօսթախանէի ամիրէ վէ Եէնի-Ճամի սաաթը գար. շըըսընտա Նիւ-Եօրք էճզախանէսինտէ խասթա գապուլ իթմէյէ եինէ պաշ. լամըշ տըր ։ Թալիպը մուամիլէյէ՝ բազար կիւնլէրի տախի Պէյօղլունտա Այնալը Չէշմէտէ Ասլան սօգագընտա 1 նումէրօ իլէ մուրագգամ քէնտի խանէսինտէ եալընըզ չօճուգ վէ տէրի համթալըգլարընա մէճճանէն պագա. ճագ տըըր ։

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

ԲԱՐԻԶԻՆ ՈՒՄՈՒՄԻ ԷՄՆԻՑԷԹ ՎԷ ԻԹԻՊԱՐ ՍԱՆՏԸՂԸ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԷՐՄԱՅԷ 1.000.000 ՖՐԱՆԳ

116 . — ՂԱԼԱԹԱՏԱ ԼԱԹԱՔԷԹ ՄԷՅՏԱՆԸ . — 116

Իչպու պանգանըն մուամէլաթը՝ Ֆրանսանըն թիյանգօլը էսհամընը բէշին ազչէ վէ Թագսիթլէ Ֆիւրուխթ իթմէքտէն իպարէթ օլուպ , այտա 5 , 10 վէ 20 ֆրանգ պալարագ Թահվիլաթը մէզքիւրէնին քեաֆֆէսինտէն իթա վէ ֆիւրուխթ իտէր։ Միւշ. թէրի՝ հէմէն իսթաղլըըլը ալըր եալըգ իտէր , վէ ԱԳՉԷՑԻ ԹԷՔՄԻԼ ԹԷԼՏԻՑԷ ԻԹՄԻՇ ԿԻՊԻ կէրէք չէքիլէն թիյանգօլարա վէ կէրէք ֆայզը գազանը. լարընա հագգը օլուր ։ Ա յնէ էմլակ.ֆուրուխը՝ միւշթէրիլէրին Թարիֆ իթտիքլէրի էշ. գամէթկեահա գատար կէօթիւրիւլիւր ։

Գայտ օլունմագ իսթէյէն՝ Սթանպօլտա Գալլէ գարուսընտա 4 նումէրօլը մահալլէ Թէքդիլ Թիւրքիա իչիւն վէքիլը ումումի օլան Մ. ԱՊՏՈՒԼԼԱՀ ՆԱՍԻՒ միւ. րաճաաթ իթմէլի տիր ։

Թիւրքիանըն պաշլըճա շէհիրլէրինտէ աճէնթէլիք իթմէք վէ գայտ օլունմագ իսթէյէնլէր տախի , անլէր տախի Մ. Ա. ՆԱՍԻՒ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլէր ։

Գըրուսատա աճէնթէ՝ Յովհաննէս էֆէնտի Յ. Գօսսըրեան տըր ։

Իզմիրտէ աճէնթէ՝ Միւսիւ Բ. Բէթրօգօգինօ։

ՀԱՍ ԻՆԿԻԼԻԶ ԳԸՐՄԸԶԸ ՖԻԼԷՄԷՆԿ ԻԲԼԻՔԼԷՐԻ

Իչպու Ֆիլէմէնկ բէնկլէրինին խալիսիյէթի Թաստիգ օլունմըշ օլտուղը կի. պի , հէր նէվ նումէրօտան 4-14 վէ հէմ 20-24 տախի պուլունըր ։

Գալչէ Գարաւսընտա Խօճէր էֆէնտինին մաղազասընըն խանընտա 54 վէ 56 նումէրօլը ՄԷՑՏԱՆՃԸԳ սօգաղընտա վագը Մ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ մաղազասընտա ֆիրուխթ օլունըր ։

Իխթար . — Իչպու իբլիկ բաքէթինին իւզէրինտէ ԱՍԼԱՆ իլէ ԿԻՒՆԷՇ մարգասը պուլունմալը տըր ։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՎԱՊՕՐԼԱՐԸՆԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

Իչպու 1885 դեկտեմբերին 1ինճի բազար կիւնինտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻՖԻ

ԽԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ատալարտան Քէօփրիւյէ

Սա. Տք.

2 45 Պէօյիւք Ատա, Հէյպէլի , Գուր. կազ, Գընալը

5 Բէնտիք , Գարթալ, Պ. Ատա , Հէյպէլի , Գուրկազ , Գընալը ։

Քէօփրիւտէն Ատալար ճիհէթինէ

9 50 Գընալը , Գուրկազ , Հէյպէլի , Պ. Ատա , Գարթալ , Բէնտիք ,

10 45 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա ,

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօփրիւյէ

5 Բէնտիք, Գարթալ , Պ. Ատա , Հէյպէլի , Գուրկազ, Գընալը,

8 45 Բէնտիք , Գարթալ , Պ. Ատա, Հէյպ. Գուրկազ , Գընալը , (Պ. Ատատան սաաթ 9 50տա)

Քէօփրիւտէն Ատալարա

4 15 Գընալը, Գուրկազ, Հէյպէլի , Պ. Ատա, Գարթալ , Բէնտիք ։

9 50 Գընալը , Գուրկազ , Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

Հավա չէսիտլօտօս վէ Թիրի գար օլուրըը գէման սապահլայըն Ատալարտան քէօփրիւ. յէ ագշամլայըն քէօփրիւտէն Ատալարա իլք սէֆէր իճրա օլունմայըպ , եալընըզ սապահլայըն Ատալարտան քէօփրիւյէ սօն սէֆէր իճրա օլունաճաղը կիպի քէօփրիւ. տէն տախի ագշամ իւզէրի սաաթ 10.50տա Պօյիւք Ատայա գատար եալընըզ պիր սէ. ֆէր իճրա օլունաճագ տըր ։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

Իւչ. Աղնուճքէրէ էօ-օր-Ստէ-Ծ-. ... Դ-Բ....- ...

ԽԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Քէօփրիւտէն

Սա. Տք.		
5 25	Իզմիտէ կիտէն	Դթ. Ն. 2
6 15	Գիլա Թէսաա.	
8 15	Իզմիտէ	» 4
10 45	Բէնտիկէ	» 6
	Հայտար Փաշատան	
4	Բէնտիքտէն կէլէն	գթ. Նօ. 1
7.10	Իզմիտտէն	» 5
9	Գիլա Թէսաաիւֆ	
11 20	Իզմիտտէն կէլէն	5

ՑԱՏԸ ՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԽԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ Քէօփ-րիւտէն	ԽԷՎՄԻՑԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ Գատը-քէօյտէն	ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ Քէօփ-րիւտէն	ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ Գատը-քէօյտէն
Սա. Տք.	Սա. Տք.	Սա. Տք.	Սա. Տք.
2 45	2 45	2 45	2 45
3 50	3 50	3 50	3 50
4 15	4 15	4 15	4 15
5	5	5	5
5 45	5 45	6	6
9	9	9	9
9 45	9 50	10	10
10 50	10 15	11	11
11 15	11 10	12	12
11 40	12		
12			

Հավա չէսիտ լօտօս օլտուղը գէման ագշամլարը քէօփրիւտէն վէ Գատըքէօ. յիւնտէն սաաթ 12տէ իճրա օլունան սէ. ֆէրլէր՝ պիրէր չէյրէք էվվէլ իճրա օ. լունաճագ տըր ։